

حسن مرادی

برنامه ریزی،
طرح نویسی و اجراء

بسم الله الرحمن الرحيم

سختن دبیرخانه

دبیرخانه جهادگران حوزوی با هدف رصد، ارتقاء، حمایت و ایجاد ارتباط بین گروه‌های جهادی حوزوی از سال ۱۳۹۸ فعالیت خود را آغاز نمود. نظر به تأکید رهبر معظم انقلاب مبنی بر ارائه «منظومه معرفتی اسلام» در موضوع خدمت‌رسانی، واحد علمی دبیرخانه خود را موظف به تولید محتوای مورد نیاز در همین راستا نموده است.

اگر مطالب مورد نیاز فعالیت‌های جهادی را به دو بخش نظری و عملی تقسیم کنیم، «کاربلد» متکفل آن بخشی از مطالب است که کاربردی و عملیاتی به حساب می‌آیند و قرار است به مهارت‌های جهادگران بیفزاید.

قطعا هر کاری بدون برنامه ریزی و آینده‌نگری یا با شکست روبرو می‌شود و یا نتیجه دلخواه از آن به دست نمی‌آید. گروه‌های جهادی نیز از این قاعده مستثنی نیستند و برای رسیدن به موفقیت و بهره‌وری بهتر از امکانات در اختیار، می‌بایست با برنامه و طرح اقدام کنند.

در این نوشتار به صورت خلاصه با مراحل برنامه ریزی و طرح‌نویسی برای اجرای یک گروه جهادی موفق مطالبی ارائه شده تا مخاطبان محترم در صورت تصمیم برای شرکت در گروه جهادی مقدمات لازم برای این مهم را از قبل فراهم کرده، مد نظر قرار دهند و با برنامه ریزی دقیق کار را شروع کنند تا به نتیجه مطلوب برسند.

امیدواریم که با نظرات و مخصوصا تجارب ارزنده خود، این مجموعه که برخاسته از تجارب تعدادی از جهادگران است را ارتقاء دهید.

فهرست

۴.....	اهمیت طراحی و برنامه‌ریزی
۴.....	مقدمات
۵.....	طرح‌نویسی
۶.....	اجرا

اهمیت طراحی و برنامه‌ریزی

مُعَلَّى بْنُ خُنَيْسٍ قَالَ قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَوْمًا: جُعِلَتْ فِدَاكَ ذَكَرْتُ أَلَّ فُلَانَ وَ مَا هُمْ فِيهِ مِنَ النَّعِيمِ فَقُلْتُ لَوْ كَانَ هَذَا إِلَيْكُمْ لَعِشْنَا مَعَكُمْ. فَقَالَ هِيَهَاتَ يَا مُعَلَّى أَمَا وَاللَّهِ أَنْ لَوْ كَانَ ذَاكَ مَا كَانَ إِلَّا سِيَّاسَةً اللَّيْلِ وَ سِيَّاحَةَ النَّهَارِ وَ لُبْسُ الْخَشَنِ وَ أَكْلُ الْجَشِبِ فَرُؤَى ذَالِكَ عَنَّا فَهَلْ رَأَيْتَ ظُلَامَةً قَطُّ صَيَّرَهَا اللَّهُ تَعَالَى نِعْمَةً إِلَّا هَذِهِ.^۱

مقدمات

شناخت کامل

- مخاطب شناسی [دریافت کننده خدمات جهادی]
- مکان شناسی
- شناخت مجموعه‌های تأثیرگذار در آن محیط
- شناخت کارهایی که در گذشته انجام شده است

^۱ . معلى بن خنيس گوید: روزی بامام صادق علیه السلام عرض کردم: آل فلان (بنی عباس) و نعمتهائی را که دارند بیاد آوردم و با خود گفتم: اگر این نعمت برای شما می بود، ما هم با شما در عیش و خوشی بودیم، فرمود: هیهات، ای معلى! اگر چنین می بود (و ما حکمفرما بودیم) برای ما جز نگهبانی شبانه و تلاش روزانه و پوشاک زبر و درشت و خوراک سخت و بی خورش، چیزی نبود، از این رو آن امر از ما برکنار شد. آیا تو دیده‌ئی که هرگز خدای تعالی بردن حقی را جز این (مورد)، نعمت قرار دهد؟ (یعنی تعجب اینجاست که بنی عباس حق ما را غصب کرده، بر مسند ما نشسته‌اند، ولی در حقیقت ظلم آنها نسبت بما نعمتی است برای ما، زیرا که نگهبانی شبانه و تلاش روزانه را از گردن ما ساقط نموده است). **اصول کافی / ترجمه مصطفوی ; ج ۲ ص ۲۷۳**

نیازسنجی دقیق و فهرست کردن نقاط ضعف و قوت و فرصت‌ها و تهدیدهای منطقه و گروه خودتان (SWOT)^۱

بهتر است به جای نگاه به مشکلات، بیشتر نگاه، پیشگیرانه باشد.

طرح‌نویسی

تعیین اهداف فعالیت

- اهداف باید به گونه‌ای باشد که با توجه به ظرفیت مجموعه شما و زمان در نظر گرفته شده برای طرح قابل دسترسی باشد.
- اهداف باید بلند مدت و کوتاه مدت باشد.
- اهداف باید در راستای اهداف در نظر گرفته شده برای گروه باشد.
- اهداف باید اولویت‌بندی شود، چون گاهی اوقات همه اهداف قابل دسترسی نیست یا بعضاً با هم تداخل دارند.

تعیین راهکارها

- مشخص کردن **راهکارهایی** که می‌تواند این اهداف را محقق کند که جمع‌بندی این **راهکارها** برنامه‌هایی می‌شود که شما می‌خواهید اجرا کنید.
- خلاقیت در این بخش نقش حائز اهمیت دارد.
 - آینده پژوهی و نگاه همه‌جانبه به **راهکارها** که باعث مشکل دیگری نشود.
 - باید جایگزین‌ها مشخص باشد، تا در مواقع اضطراری به کار بیاید.

^۱ SWOT مخفف کلمات Strengths, Weaknesses, Opportunities و Threats به معنی نقاط قوت، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدات است. تجزیه و تحلیل SWOT چارچوبی می‌باشد که برای ارزیابی موقعیت رقابتی یک شرکت و توسعه برنامه‌ریزی استراتژیک مورد استفاده قرار می‌گیرد. تجزیه و تحلیل SWOT عوامل داخلی و خارجی و همچنین پتانسیل فعلی و آینده را ارزیابی می‌کند. تجزیه و تحلیل SWOT برای تسهیل بررسی واقع‌بینانه، مبتنی بر واقعیت و داده محور نقاط قوت و ضعف سازمان طراحی شده است. سازمان باید با اجتناب از اعتقادات از پیش ایجادشده یا مناطق مبهم، تجزیه و تحلیل را دقیق انجام دهد و بر حقایق و واقعیت‌ها متمرکز شود. شرکت‌ها باید از این تحلیل به عنوان راهنما و نه لزوماً به عنوان یک توصیه استفاده کنند...

زمان‌بندی اقدامات

برآورد مالی

تقسیم کار و نوشتن شرح وظایف

نوشتن شرح وظایف جمع و شورا

نوشتن شرح وظایف تک تک اعضا و مسئولین

اجرا

نامه‌نگاری و پیگیری برای تأمین منابع

اقدام به مقدار توان

ارزیابی عملکرد و تجربه‌نگاری^۱ برای اصلاح برنامه‌های بعدی

^۱ حفظ و نشر [تجربه‌نگاری] به معنی ثبت، گردآوری، تنظیم و تدوین، دسته‌بندی و نگهداری اطلاعات و فعالیت‌های هدفمند و دقیق گروه است. به تعبیری دیگر حفظ و نشر، سازوکاری برای ایجاد حافظه‌ی تاریخی گروه‌های جهادی در جهت نشر و اشاعه‌ی این حرکت مردمی و خودجوش می‌باشد.

حتماً باید از فعالیت‌های گروه چه قبل، چه حین و چه پس از اردو حتی از جلسات گروه مستند تهیه شود. سعی شود به چند نفر از گروه آموزش‌های لازم و تخصصی مستندسازی ارائه شود تا اولاً همیشه از حضور آنان استفاده شود، دوم این که مستندهای تهیه شده با روحیه و تفکر جهادی همراه باشند. اهمیت مستندسازی برای اعضای گروه روشن شود تا در آینده با مشکلات و شبهه پیش نیاید. به این نکته توجه شود که یک مستند خوب می‌تواند در جذب و رویش نیروهای جهادی تأثیر بسزایی داشته باشد. برکات و مزایای حفظ و نشر:

ثبت موفقیت‌ها و دستاوردها و سایر رویدادها.

فراهم شدن زمینه‌های مرور رویدادهای گذشته و ایجاد امکان ارزیابی نقاط ضعف و قوت.

زمینه‌سازی تسهیل و تقویت فرآیند انتقال تجربیات.

نمونه فرم طرح نویسی

عنوان طرح			
مقدمات			
<p>ضرورت اجرای طرح و انگیزه‌سازی (تعریف، چرایی پرداختن به این موضوع از حیث اهمیت آن در دین و جامعه)</p>			
			آیه و روایت
			کلام متخصصان (امامین انقلاب و ...)
			فوائد اجرا و مضرات ترک طرح
			آمار و ارقام
	مخاطب طرح		مجریان طرح
	مکان اجرا		بازه زمانی اجرا

اهداف

اهداف نقطه‌ای هستند که می‌خواهیم مخاطبان طرح به آن‌ها برسند.

لازم است در بیان اهداف از شعار دادن اجتناب کرد و به اهداف «واقعی» و «قابل ارزیابی» که «لموس» و «در حد توان» مجموعه شما است اشاره نمود.

مثال: کسب مهارت ، توانمندسازی ، آشنایی با، افزایش و

	۱.
	۲.
	۳.

راهکارها

کارهایی که برای رسیدن به اهداف می‌بایست انجام گیرد.
طبق راهکارهای پیشنهادی، بر فعالیتهای شما نظارت می‌شود.

۱.

۲.

۳.

....

زمان بندی اجرایی

گام‌های اجرایی شدن برنامه‌ها

تقسیم کار و شرح وظایف هر کدام از نیروها

مسئول	شورا	فرهنگی	تبلیغی	پشتیبانی	رسانه

برآورد هزینه

ردیف	عنوان	قیمت واحد	تعداد	جمع	توضیحات

[معرفی منبع برای مطالعه]:

به منظور آشنایی بیشتر مخاطبان محترم با طرح نامه با جزئیات امور گروه های جهادی می توانید به آدرس ذیل مراجعه فرمایید.

<http://www.isarpress.ir/10/10/1400/%d8%af%d8%b1/d9/88/d9/87-%d9/87/d8/a7/db/8c-%d8/ac%d9/87/d8/a7/d8/af%db/8c-%db/8c%da%a9/db/8c-%d8/a7/d8/b2-%d8/a8/d8/b1/da%a9/d8/a7/d8/aa-%d8/a7/d9/86/d9/82/d9/84/d8/a7/d8/a8-%d8/a7/d8/b3/d9/84/d8/a7>

دسترسی به نسخه الکترونیک
و سایر تولیدات جهادگران حوزوی

جهادگران حوزوی | راههای | ارتباطی | مجموعه

قم، بلوار محمد امین عَلَيْهِ السَّلَامُ، مدرسه علمیه معصومیه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ،
دبیرخانه هماهنگی گروه‌های جهادی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

• ۲ ۵ ۳ ۲ ۹ ۴ ۲ ۱ ۱ •

www.jahadgaranhowzavi.com